

Občina Hoče – Slivnica
Župan Marko Soršak
Pohorska cesta 15
2311 Hoče

in

Krajevna skupnost Slivnica
Predsednik Robert Leitinger
Mariborska cesta 10
2312 Orehova vas

ter

AMD Orehova vas
Predsednik društva Anton Breznik
Orehova vas 26
2312 Orehova vas

Radizel, 07.03.2024

Zadeva: Pobuda za prestavitev motokros proge Radizel, AMD Orehova vas

Spoštovani!

Pišemo v imenu nekaterih stanovalcev naselja na Kolmanovi cesti v Radizelu glede motokrosa in sicer s pobudo da se motokros proga čim prej prestavi na primerno, dogovorjeno lokacijo.

Motokros proga Proga je običajno odprta 3x na teden, tudi po 4x na teden po 4 ure, treningi pa so bili **do sedaj** napovedani iz danes na jutri. Kadar je suho vreme, je po določenem času v zraku ogromno raznih delcev t.j. zemeljskega prahu in izpušnih plinov od motorjev, saj proge med vožnjami ne zalivajo z vodo. Za nas okoliške prebivalce je to zelo moteče v primeru kot je pozabljeno odprto okno ali pa v primeru, ko se opravlja dela okoli hiše in se ves čas vdihuje ves ta prah in izpuste plinov. Poleg tega se nabira umazanija na fasadah, oknih, avtomobilih itd., kar nam povzroča dodatne stroške in zmanjšuje vrednost nepremičnin. Nad naseljem se za dlje časa zadržuje oblak prahu in izpušnih plinov (tudi po že končanem treningu). Vpliv motokrosa na bližnje parcele in okoliške prebivalce je pogosto nevzdržen, na progi je velikokrat ogromno število motorjev in se hrup sliši kilometre daleč.

Upravljalca Motokros proge Radizel, AMD Orehova vas, **ne spoštuje uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, uredbe o javnem redu in miru občine, ter nima podanega obveznega predhodnega postopka vplivov na okolje** za posege na progi, ki ga zahteva ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, zato predlagamo, da se proga prestavi na primerno lokacijo, kjer ne bo moteča za okoliške prebivalce, saj sta se AMD in občina k preselitvi proge tudi **zavezali** v menjalni pogodbi.

Na občino Hoče-Slivnica in KS Slivnico se obračamo zato, ker občina kljub temu, da AMD ne spoštuje uredb o mejnih vrednostih hrupa, uredbe o javnem redu in miru, ter nima opravljenega postopka vplivov na okolje, dovoljuje obratovanje proge, praktično brez omejitev, z zakonsko nevzdržno meritvijo hrupa, ki se je opravila, ko na progi praktično ni bilo motorjev. Proga je obkrožena s stanovanjskimi hišami, vplivno območje hrupa motokrosa pa seže kilometre po kraju. Legalizirane proge v Sloveniji imajo omejitve pri obratovanju, npr. št. motorjev na progi med treningi, itd..., ter so od stanovanjskih objektov oddaljene več sto metrov in ločene npr. z gozdovi, zato menimo, da bi moralo biti v interesu lokalne skupnosti, da se za območje motokrosa spremeni namenska raba prostora, ter da občina upošteva 7. člen zakona o varstvu okolja (načelo celovitosti):

(1) Država in občina morata pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti upoštevati njihove vplive na okolje tako, da prispevajo k doseganju ciljev varstva okolja.

(2) Pri sprejemanju aktov iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na varstvo okolja, se kot merilo upoštevajo zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi, varstvo pred okoljskimi nesrečami in zdravje ter počutje drugih živih organizmov.

Občinski akti ne smejo biti blažji kot je zakonodaja, lahko so kvečjemu strožji in ne smejo biti protizakoniti.

Predlagamo, da ob pomoči občine (zaveza), AMD progo prestavi na primerno območje, kjer bo AMD svojo dejavnost lahko opravljala tako, da ne bo moteča za krajanje in da ne bo povzročala škode krajanom v bližnji in širši okolici oz. se tudi legalizira.

Za primerjavo:

Povzetek iz predhodnega postopka vplivov na okolje za progo Slovenj Gradec:

- izvajajo monitoring hrupa

- v času treninga so lahko na progi max **3 motorji** za motokros in nekaj tehničnega osebja
- prilagojen urnik glede na predhodne prijave
- treningi potekajo individualno, dolžina treninga za posameznega voznika določena
- v času tekmovanja enkrat letno na progi max 30 motorjev
- najbližje naselje oddaljeno **več kot 500 metrov**, med naseljem in motokrosom so **gozdne površine**
- širjenje prašnih delcev se omeji z **vlaženjem proge**, najbližji objekt **oddaljen 350 metrov**

Proga Radizel - AMD Orehova vas:

- **v letu 2024 vožnje po progi izvaja tudi v nedeljo, kar je v nasprotju z Odlokom o javnem redu in miru občine Hoče - Slivnica**
- **po podatkih iz ARSO ne izvaja monitoring hrupa, katerega izvedba je zakonsko obvezna na 3 leta**
- nima podanega obveznega predhodnega postopka vplivov na okolje
- v neposredni bližini proge je veliko stanovanjskih objektov
- brez protihrupne/proti prašne zaščite (npr gozd), preblizu naselja
- na treningih je na progi praktično neomejeno število motoristov
- prah, hrup, plini se širijo po naselju
- in zadnja pridobljena informacija, da bo nov najemnik proge izvajal treninge večkrat tedensko (torek, četrtek in soboto celi dan, tudi ob nedeljah) in sicer s štirikolesniki, kakor tudi Sašo Kragelj za svoje treninge 2x tedensko. Hkrati naj bi bilo v planu povečanje zmogljivosti kapacitete proge.

V nadalje pa smo od Ministrstva za okolje, podnebje in energijo ugotovili, da AMD ne upošteva uredbe o mejnih vrednostih hrupa v okolju, v nadaljevanju izpis citiran iz email-a, v prilogi tudi uraden odgovor ministrstva:

VPRAŠANJE STANOVALCEV: Motokros poligon v Radizelu (AMD Orehova vas) je lociran ob naselju stanovanjskih hiš, kadar poligon obratuje, je v naselju neznosen hrup, prah, vonj po izpuhkih. Na Občini so ustno odgovorili, da glede motokrosa ne morejo nič, saj, da so športno društvo in da v bistvu nimajo skoraj nikakršnih omejitev.

ODGOVOR MINISTRSTVA: Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju ([Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju \(pisrs.si\)](#)) v šesti alineji 17. točke prvega odstavka 3. člena pove, da se kot vir hrupa šteje tudi »objekt za športne ali druge javne prireditve«. Med te objekte bi razvrstil tudi motokros progo v Radizelu.

VPRAŠANJE STANOVALCEV: »Meritve hrupa bi naj na motokrosu sicer opravili, vendar če jih opravijo v času kadar sta dva uporabnika poligona, verjetno ne pokažejo pravih rezultatov.

Vožnje pomladi in jeseni trajajo po 4 ure na dan in to 3 do 4 krat na teden. Kadar je veliko uporabnikov poligona, je v naselju neznosen hrup, prah in izpušni plini.

*ODGOVOR MINISTRSTVA: »Meritve hrupa, bi morali izvajati vsake 3 leta, in to v takem terminu, ko je na motokros progi največ in najmočnejših motorjev. Torej takrat, kot »vir hrupa« obratuje na način, da najbolj obremenjuje okolje. Kakršne koli stare meritve hrupa so ne relevantne. Meritve bi morale biti izveden v zadnjih 3 letih ter poslane na Agencijo RS za okolje. **Na agenciji sem preveril, tam meritev motokros progo nimajo.***

*Pri meritvah bi še opozoril, da so pred leti izvajali meritve hrupa na način, da so izmerjeno raven hrupa **povprečili na celo leto**. Na ta način, so lahko prikazali nižje ravni hrupa. **Tovrstne meritve so od avgusta 2022 onemogočene**. Izvajalci meritev dandanes **povprečijo na obdobje dneva (8 ur, od 06 do 18h)**, obdobje večera (4 ure, od 18 do 22h) in noči (8 ur, od 22 do 06h).*

VPRAŠANJE STANOVALCEV: »Zanima nas ali obstajajo kakšne omejitve glede hrupa, prahu v Uredbi o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju oziroma v katerem drugem predpisu ki bi jih moral AMD spoštovati?

ODGOVOR MINISTRSTVA: »Omejitve hrupa so podane v Prilogi 1, Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Upravljavec moto kros proge, torej AMD Orehova vas pri Mariboru mora zagotoviti, da na fasadi vaše hiše ni hrup večji od 52 dB v času dneva in 47 dB v času večera.

Nekako imam vtis, da je te mejne vrednosti glede na bližino hiš nemogoče doseči.

VPRAŠANJE STANOVALCEV: »V katero stopnjo varstva pred hrupom spada poligon za motokros v Radizelu in v katero stanovanjski objekti v bližini?

ODGOVOR MINISTRSTVA: »to je II. stopnja varstva pred hrupom, saj gre za območje stanovanjskih hiš brez industrije in dovolj daleč od avtoceste, da je hrup ceste v času dneva nekje med 50 in 55 dB.

Četudi bi v nekem upravnem postopku npr. AMD prepričal, da ne more biti II. pač pa III. stopnja varstva pred hrupom, bi bile mejne vrednosti za dan 58 dB in večer 53 dB. Kar je po moji oceni nemogoče doseči. Mejne vrednosti je treba doseči za vse stanovanjske hiše okoli motokros proge. Nekatero hišo so tako rekoč tik ob progi.

Glede na 12. člen Uredbe, vir hrupa, ne sme obratovati v kolikor je čezmeren.

VPRAŠANJE STANOVALCEV: »Ali lahko zahtevamo, da se meritve opravijo, na naših stanovanjskih parcelah?«

ODGOVOR MINISTRSTVA: »**Seveda. Redno izvajanje meritev je dolžnost upravljavca proge AMD Orehova vas.** Globa za ne izvajanje meritev je v tretji točki 22. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju in znaša od 4.000 € navzgor za pravno osebo in od 1.200 € navzgor za odgovorno osebo pravne osebe. Izvajanje meritev boste dosegli, če ne gre preko pogovora z AMD, s pomočjo Inšpektorata za okolje in energijo. AMD boste morali prijaviti za neizvajanje meritev.

VPRAŠANJE STANOVALCEV: za del stanovanjskega območja v bližini motokrosa je občina v OPPN določila kot 3.varstveno območje hrupom in v OPPN tudi določila, da moramo stanovalci sami poskrbeti za zaščitne ukrepe pred hrupom. Ali lahko občina dejansko zahteva, da mi stanovalci poskrbimo za varstvo pred hrupom, čeprav je vir hrupa motokros?

ODGOVOR MINISTRSTVA: »Tak tekst OPPN, v katerem se odgovornost za varstvo pred hrupom prenaša na investitorja stanovanjskih objektov, se pogosto pojavlja v OPPN-jih, ki umeščajo stanovanjske objekte v neposredno bližino avtocest, tam je to razumljivo. Ampak po mojem razumevanju se tak tekst ne more uporabiti za vaš primer.

Sicer pa velja, da je glede na Zakon o varstvu okolja, je za določanje območij varstva pred hrupom pristojen zgolj Minister pristojen za okolje. (Prvi in drugi odstavek 57. člena Zakona o varstvu okolja Zakon o varstvu okolja (pisrs.si)). **Občina stopnje varstva pred hrupom v OPPN-jih ne sme določevati.**

Občina ne more zahtevati, da si sami sanirate hrup motokros steze. To tehnično niti ni mogoče, prav tako nise lastniki zemljišč motokros proge, vi ne morete izvajati gradbenih posegov na zemljišču v lasti AMD.

VPRAŠANJE STANOVALCEV: »maksimalna obremenitev z motorji na progi: nikjer ni zapisano kolikšna je ta maksimalna obremenitev. AMD lahko teoretično določi da so to 3 motorji (in opravi meritve). Dejansko jih pa je seveda lahko 30. Naj tej progi so občasno tudi prvenstva, zato se poraja vprašanje ali je smiselno, da bi bila maksimalna obremenitev, kadar je na progi toliko motorjev, kot na prvenstvu cca 30?«

ODGOVOR MINISTRSTVA: »V okoljskih predpisih se za določanje, kdaj se izvajajo meritve (vode, zrak, hrup) uporablja izraz »pri največji proizvodnji zmogljivosti oziroma v načinu obratovanja, ko najbolj obremenjuje okolje z emisijami«. V vašem primeru, je največja zmogljivost proge očitno določena s številom motorjev na eni izmed večjih tekm (npr.

državno prvenstvo). **Število motorjev 30+ je očitno tisto število, ki ga proga zmore, in hkrati zagotovi varnost voznikov.** To je tudi največja zmogljivost proge, pri kateri se meri hrup. Meritve hrupa bo očitno treba izvesti med eno izmed tekem oziroma treningov za tekmo.

Tekma je verjetno »prireditve« po Zakonu o javnih zbiranjih. Javni shodi in prireditve | GOV.SI

V primeru, da se na taki prireditvi uporablja tudi ozvočenje, mora organizator prireditve pridobiti tudi dovoljenje za hrup »zvočnih naprav«, ki mu ga v skladu z Uredba o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (pisrs.si), izda občina (6. člen uredbe).

Mejne vrednosti hrupa na taki prireditvi so lahko višje in sicer do 80 dB v času dneva (to je skupni hrup: ozvočenja, motorjev in obiskovalcev). V upravni postopek izdaje takega dovoljenja lahko vstopite kot stranski udeleženec ter s tem ščitite interes prebivalcev Radizela. (Opomba: prepričan sem, da lahko strokovnjak za akustiko »razcefra« k vlogi priloženo »poročilo o emisiji hrupa v okolje«, ter s tem onemogoči izdajo dovoljenja).

VPRAŠANJE STANOVALCEV: »Če prav razumemo so meritve povprečne na dan, 8ur, od 6.-18.ure, torej, če v tem obdobju presežejo povprečje decibelov nad predpisano mejo, mora vir hrupa prenehat?«

ODGOVOR MINISTRSTVA: »Drži, v kolikor so kazalci hrupa, povprečni v času dneva na 12 ur višji od predpisanih mejnih vrednosti, vir hrupa t.j. motokros proga ne sme več obratovati. Oziroma lahko obratuje samo s številom motorjev na progi, ki omogoča, da dovoljeni hrup na katerem koli stanovanjskem objektu ni presežen.

Vsekakor boste morali prej ali slej vključiti Inšpekcijo za okolje, doseči izvedbo meritev hrupa, ki bo izkazala dejanske obremenitve območja s hrupom ter striktno onemogočati izdajo dovoljenj za prireditve.

Kakor koli obrnemo, motokros proga je dandanes popolnoma obdana s stanovanjskimi hišami, pri tem pa je največ pripomogla ravno občina z dopuščanjem urbanizacije okoli motokros proge.

VPRAŠANJE STANOVALCEV: Pošiljamo še v prilogi OPPN Kwartir Radizel

ODGOVOR MINISTRSTVA: **OPPN ni nad Uredbami Vlade ali Zakoni ki jih sprejema Državni zbor. Mejne vrednosti za obratovanje motokros proge je določila Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Ta uredba se uporablja ne glede na to kaj piše v OPPN.**

Mejne vrednosti predpisane z uredbo mora upravljavec motokros proge doseči. Če jih ne more doseči potem proge ne more uporabljati.

V kolikor imate krajani interes ugotoviti pri čemu ste, je smiselno zbrati denar in naročiti meritve hrupa v času ene od prihajajočih motokros tekem.

V Mariboru imate kar nekaj pooblaščenih izvajalcev meritev hrupa. Seznam pooblaščenecv meritev hrupa.pdf (gov.si)

Glede na mnenje iz Ministrstva po preučitvi zadeve je, da s pravilno opravljenimi meritvami hrupa, kot to zahteva uredba, (merjenje povprečeno na dan, 12 ur med 6-

18, maksimalno število najmočnejših motorjev na progi - 30 najmočnejših motorjev, ki vozijo ves odpiralni čas proge brez prekinitve, 30 motorjev je kapaciteta proge – na podlagi dirk ki jih je organiziral AMD, merjeno tudi na hišah v naselju), obratovanje motokros proge glede na zahteve hrupa ni mogoče in bi bila uporaba proge možna zgolj za prireditve z začasno uredbo.

Motokros proga je večji poseg v okolje, za kar je potrebno gradbeno dovoljenje, UE Maribor (priloga) navaja, da za naveden poseg ni bilo vložene vloge za izdajo gradbenega dovoljenja vse do današnjih dni. V primeru legalizacije gradbenega objekta motokros proge, bi morali podati predhodni postopek vplivov na okolje in podati vlogo za uporabno in gradbeno dovoljenje, ter za vsak nadaljnji poseg v večjo spremembo proge.

Iz arhiva ortofoto posnetkov je razvidno, da **se je proga z večjim gradbenim posegom v letih 2015 in 2016 spremenila**, povečalo se je število skokov, spremenila se je oblika, dolžina, širina, vzponi, spusti, zahtevnost proge, spremembe pri številu boksov, pojavil se je tudi en dodaten manjši poligon itd....

Ti posegi so se po podatkih ministrstva za okolje podnebje in energijo izvedli brez predhodnega postopka vplivov na okolje, ki je obvezen glede na Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Da proga obratuje, je pogoj da ima opravljen obvezen predhodni postopek, ter si nato pridobi gradbeno in uporabno dovoljenje, saj je motokros proga večji poseg v prostor, ter se šteje kot gradbeni objekt, brez tega, proga ne sme obratovati.

Primer je motokros proga Janžev Vrh, ki obratuje že več desetletij, za legalizacijo proge so morali pridobiti predhodni postopek vplivov na okolje, ter pridobiti gradbeno in uporabno dovoljenje.

Glede na to, da se okoli motokrosa naseljuje vse več stanovalcev, bi bil skrajni čas, da se občina preneha obnašati mačehovsko do krajanov v Radizelu ter stopi na našo stran in zagotavlja kvaliteto življenja kot jo v Hočah, kar so se nenazadnje **zavezali v 6.členu menjalne pogodbe med AMD Orehova vas in občino Hoče-Slivnica, ki pravi:**

*Pogodbeni strani se zavezujeta, da bosta zaradi varovanja lastnih interesov, druga drugi izdale prepovedi obremenitve in odtujitve za obdobje 30 let. **Druqa pogodbeni stranka se tudi zavezuje, da bo prvi pogodbeni stranki pomagala pri iskanju rešitve selitve poligona na drugo lokacijo.** V primeru, da bo najedena druga ustrezna lokacija za motokros poligon, bo občina prenesla prepoved obremenitve in odtujitve na druge ustrezne parcele.*

V času odkar je bila podpisana menjalna pogodba pa do danes očitno ne občina ne AMD nista naredila nič v smeri selitve proge. In glede na to, da naj bi bila sklenjena dolgoletna najemna pogodba med AMD in novim najemnikom proge niti ne nameravata nič v tej smeri narediti.

Pričakujemo, da občina in KS zavzameta enotno stališče v smeri predstavitev proge ter sprejmeta potrebne akte in postavita merila, ki upoštevajo *zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi*, ter predlagamo, da vsi udeleženi aktivno pristopijo k reševanju omenjene problematike in nas preko KS sprotno obveščajo o korakih in rešitvi. Nenazadnje verjamemo, da si nihče ne želi sprožitve pravnih postopkov, s katerim bi v prvi vrsti zahtevali Začasno odredbo prenehanja obratovanja proge.

S spoštovanjem!